Total Pages : 4

K -425

शास्त्री (भाग एक) परीक्षा, 2021

(क-वर्ग विषये)

साहित्य

[चतुर्थ प्रश्नपत्रम् (वैकलिपक)]

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 100

Minimum Passing Marks : 33

निर्देश : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. अधोलिखितेतु त्रयाणां श्लोकानां व्याख्याकार्याः - [30]

(क) पवित्रमभातनुतेजगद्युगेरसक्षालनयेन पटकथा।

कथं न सा मद्भिरमाविलामपिखरोविनीमेवपवित्रक्षिस्यति।

(ख) अगृस्यविधारराना ऽग्रनर्तकीत्रयीननीता ऽग्गुणेनविस्तरम्।

अगाहता ऽष्टादशतांगिगीभीषयानवद्वयद्वीपपृथञ्जयप्रियाम्।।

(ग) यदस्ययभासुबलोद्धतंरजःस्फुरत्प्रतापानलघूमञ्जिम्।

तदेव भत्वा पतितं सुधाम्युधौदयाति प्रङ्क्षीभवदङ्कता विध्यौ।।

(घ) श्रियमेव परं धराधिपाद गुणसिन्धोरुदितामवेहिताम्

व्यवधावपि वाविधोःकलां मृऽचूडानिलयांनवेदकः।।

2. नैषधीयमहाकाव्य वैशिष्ट्य प्रतिपाद्यताम्। [20]

अथवा

माघेरान्ति त्रयोगुणाः इति सूक्ति सोदाहरणं विच्यताम्।

3. अधोलिखितेषु श्लोकेषु सप्रसङ्ग द्वयोर्व्याख्या कार्याः - [20]

(क) गतंतिरुचीनमनूरुसारथेः प्रसिद्ध मूर्ध्वज्वलनं हविर्भुजः।

पतव्यधो धाम विसारि सर्वतः किमेत दिव्याकुलमीक्षितं जनैः।।

(ख) नवानधोऽधोवृहतः पयोधरान् समूढ़कर्पूरपरागपाण्डुरम्।

क्षणं क्षणोत्क्षिप्रगजेन्द्रकृत्तिनास्फुटोपमंभूतिसितेनशम्भुना।।

(ग) विधायतस्यापचितिंप्रसेदुषःप्रकाममप्रीयतयञ्वनां प्रियः।

ग्रहीतुभार्यन् परिचर्यया मुहुर्महानुभावाहि नितान्तमर्थिनः।।

(घ) हरव्यधंसम्प्रतिहेतुरेख्यतः शुभस्य पूर्वाचरितै कृतं शुभैः।

शरीरभाजांभवदीय दर्शनं व्यनक्ति कालभितयेऽपि योग्यताम्।।

4. सर्वे प्रश्नाःसमाधेयाः - [3x10=30]

(क) श्रीहर्षस्य पितुनाभि किम्?

(ख) चन्द्रः को निन्दति?

(ग) कामदेवेन हताशा कानुभवति?

(घ) महाकाव्य नायकः कः?

(ङ) महाकाव्ये प्रधानरूपेण को रसः?

(च) शिशुपालवधमहाकाव्यस्य कर्ता क?

(छ) महाकाव्ये अङ्गीरसः कः?

(ज) नारदइत्यबोधिकः दृष्टवान्?

(झ) रावणस्य पूर्व जन्मस्य का नाम?

(ञ) श्रीकृष्णस्य मर्णिनामं किम्?

----x----